

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több-
több sorok alku szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díjmin-
den külön beiktatásért 30 kr.

Helyzetünk.

Debreczen, márcz. 18.

Néhány nap választ bennünket attól, hogy a kormány által, a kiegyezési törvényjavaslat betervezésessék; sok homályosan látó embernek felnyílik a szeme ekkor, de ezt a körülményt főképpen 2 irányban használják ki az illetők és pedig: az egyik irányban a hazafias szellem — mely megvesztegethellen — lesz a tisztán látó és küzdeni fog a másik irányzattal szemben, melynek hívei megalkusznak az ország felett, s különféle részesedés és honoráriumért kiszolgáltatják Magyarországot valószínűleg nem tíz évre, de örökre az osztráknak, mert lehetetlennek látszik, hogy a magyar kiheverje ezen árulást és az ezen árulás folytán előálló veszteségét Magyarországnak.

Nemcsak ezen számokban kifejezhető milliókkal kell foglalkoznunk — melyeknek fizetési a kvótaemelések és ipar kereskedelmi kiegyezés folytán reánk fognak hárittatni, hanem azon számban még meg nem határozható tömérdek millió veszteséggel is, mely az őrleési kedvezményeknek, s vele együtt aprómagterményünknek kiszolgáltatásával az osztrákoknak áldozatot hozunk; mi földmivelő nemzet összes javunkat összes vagyonunkat és kilátásainkat adjuk fel éppen úgy, mint a hogy a perlefolysását, illetve bevezését már biztosan ismerő ügyvéd eladatja magának és megveszi a pertárgyat képező ügyet rendezesen feleárért a perlekedő saját féltől, s úgy a perlekedő félnek, mint nekünk magyaroknak, a midőn tudatára

ébredünk a kifejlődésnek, csak az ódium és siránkozás marad osztályrészül. Tönkre lesz téve mezőgazdaságunk örökre, minden vagyonunk, földbirtokunk ki lesz szolgáltatva a kapzsi osztrák pénzpiacznak s azon vesszük észre, hogy magyar földünk osztrák kezekbe került. Tönkre lesz téve fiúmei tengeri közlekedésünk Trieszt kedvéért, mert a fiúmei kikötőből nem lesz szabad szállításunk terményeinket úgy a mint eddig tettük.

Egyszóval ki leszünk szépszerével szolgáltatva békés uton az osztrákoknak, még pedig afalaposan, úgy hogy a mai felvilágosodott korban egy egész nemzet maga teszi magát rabszolgává: Hogy ez meg fog történni, még a gondolat is ezen eshetőségrefelláztatja az embert.

Balga hit és borzasztó reménység az, hogy az Ausztriai választásoknál felülkerekedett Lueger párt nem fogja ezen szégyenletes kiegyezést elfogadni: Nagyon jól tudják azok, hogy hányadán állanak. Eddigi nyomásuk alatt megtették a mi tehetetlen kormányunkkal, a reánk nézve megsemmisítő kiegyezés elfogadását és reánk kényszerítését. Nagyon jól tudják oda át, hogy a most elért kiegyezésnél ők ez előtt 30 évvel is csak rosszabbat tudtak kötni, tudják, hogy tönkretevéssükre tökéletesen elég lesz e legújabb kiegyezés, éppen azért a híres Luegerék — a kik eddig a felmondást, a szakítást követelték — most a már előkészített alapon a kiegyezés törvénybe iktatását fogják követelni.

Azonkívül még világosan kitűnik e

törekvésök a külügyhelyzet mai állásából is, hol mi nevétségesen semmiképpen tartatunk és a reánk nézve tehetetlen és ostoba osztrák politikát folytatják tovább, tudják ők azt jól, hogy az nem lesz az ő javukra sem egészen de tökéletesen célhoz jutnak az által, ha a magyarok ellen fog az sikerülni, mert a mi tönkre tevéssükkel ők még jobban erősödni fognak, miután az uralkodást felettünk maguknak úgy biztosíthatják.

Ne higgye azt senki, hogy a császári ház minisztere azért járt volna Németországban, hogy biztos megállapodást ne értek volna el a keleten követendő eljárást illetőleg.

Ki volna oly botor, a ki elhinné, hogy a kis Görögország az egész Európával szemben merészelve állani?

Ha gondolkozunk egy keveset, s végig nézünk az eddig történeteken: a hatalmak együttesen követelték Törökországtól a reformokat, aztán a krétai nemzetközi rendőrséget stb. »mi n d e n t a k e r e s z t y e n s é g é r d e k é b e n e ? « A mikor már minden kereszttül vihető volt egy nagy hatalom sem köthetett bele Törökországba, s így keresni kellett egy kis jelentéktelen népet — Görögország személyében — mely saját fájának érdekében fogjon fegyvert Törökország ellen, de különösen kaparja ki a parázsából a gesztenyét Oroszország és Anglia számára. Nagy hatalom ezt nem tehette, mert veleszemből a feltékenység vissza nem fojtott dühöngése a többi részről felülemelkedett volna. Sőt még Görögországgal szemben is úgy mutatkoztak miután a

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

Este a Tiszapartján.

[Szeged alatt.]

— A Debreczen eredeti tárczája. —
Írta: **Ij. Móricz Pál.**

Tisza szép, szőke vizű magyar folyó, a mikor estendet a csillagok, a sápadozó holdvilág varázslényével láttak, olyannak tűnsz te fel előttem, miként egy szép, szerelmes szőke nő.

Az ezü-tözött víztükör bájoló éji pongyolád, milyent nem fonnak össze még a szent Ganges partjain — a tornyos pagodákat rejtegető berkekben sem, a midőn egy-egy karcsú bajadérnak fonogatják az arany és ezüst szalakkból, puha selyemmel, csillagot pillangót, virágokat ragyogó kövekből illesztgetve közé, azokat a tündéri, könnyű szoknyákat. . .

És szól a tam-tam, sívít, zsízseg a nádsípolya, mintha magam előtt látnám a, szép Fatimet . . . Hajlong, forog, járja az örületes tánczot, a mámorban lezáródnak pillái, keble is alig piheg már, csak ajkaiban az élet, a tűz . . . Mintha forró, fűszerezett piros asszút innál?

Tisza szép, szőke magyar folyó, mint is szeretlek én most téged. Ahogy a te buja, szerelmes tested itt szenderog, itt csillog előttem . . . — Neha könnyű lepledet megemegemelinti egy-egy futó, elsimuló hab, melyek úgy zsiibonganak, mintha szerelmes kebled pihegne.

Csak a hid magas ivézete vet sötét foltot reád, másként csillogás, villogás az egész mindenséged, tükröt vetvén a szomorú holdnak, a szállongó csillagáknak és a tulsó partról, a gyár villanyos lángjait kitart karjaid között, a mint megrezegteted.

Néhol, ahon ép egy parti lámpa pánthi-

kás sugaraival ékítéd pongyolád, a vörös, ződeské sávon meg-megrezdül, lassan simuló hullamokat vetve, egy-egy kis örvény . . . Vagy talán egy kíváncsi csuka ur, vagy a márványos hatu harscsa dugta ki bohókás fejét, mulatságos kíváncsisággal bámulva utána a keringelő csillagoknak? . . . Milyen pompás is volna oda felmegetni s aztán kötőre, zsebre szedni ezeket a ragyogós éji pillangókat, de hátha valami szép leány csillagát szakasztanók le, akkor lenne csak nagy szomorúság, nagy sirás a földön? . . . No ugye nem is bántanád hát a csillagokat te kíváncsi, bohókás csuka ur? . . .

Aztán még odább, inkább közelebb a másik parthoz, ahol már sötét kérésben csobog az ezüstös víz, amoda hosszú csónak uszik . . . És ha egy-egy fényes, zöldes veres sávra — mit a parti lámpák dobálnak a tükröződő vízbe — jut az uszó hajó, olyankor? . . . olyankor? . . .

levegőbe 72 lövést tettek. Avagy nem volt ez előre meghatározott dolog, hogy mertek volna a hajók paracsnokai előleges megbízás nélkül úgy cselekedni?

Bizonyija az előleges megállapodást az hogy a fennhirdetett ellenszegülését Görögországnak, a nagy hatalmakkal szemben; senki sem igyekezett megfontolni, sőt ellenkezőleg Európa visszavonul Görögország előtt és szabad cselekvést enged neki, ellátva őt hadiszerelessel a tibi. Törökország pedig mást nem tehetvén vallásháborút fog hirdetni, s így joga lesz minden nagy hatalomnak a keresztényenség érdekében sikra szállani és a törököket Európából kiszorítani, hogy az előre megállapított terv szerint Anlia megkaphassa Egyiptomot, Oroszország Konstantinápolyt, Franciaország Krétát és Görögországot, Ausztria és Magyarország Bulgáriát és esetleg Szerbiát, Olaszország Trieszt, Németország szabad kezet kap Afrikában? Esetleg a Pismark terv szerint az osztrák-német tartományokat kapná, miért Macedónia és Oláhország lenne a kárpótlás, Egész részletességgel ezt megállapítani lehetetlen, mert maguk az illetők sem tudják bizonyosan, hogy és miként lehet azt végrehajtani, mert esetleg hajlandók lennének a nagyobb költség elkerülése végett még engedményeket ismételni. **Egyazonban bizonyos, hogy a most vagy soha!** Előttünk a jó alkalom magunkat biztosítani és nem engedni meg, hogy felettünk mások rendelkezzenek: Németország, Anglia, Orosz és Franciaország kezünkre játszanak e tekintetben és ha

— a mint látszik — a kormány pártból is lesznek pártolók, a kikből még nem halt ki a magyarság, békés úton kivívhatjuk jogainkat, csak most van alkalmunk megvédeni magunkat és vagyunkat, most fog kivilágítani hogy ki az igaz magyar! A nemzet két pártra fog oszlan, az egyik lesz, melynek jogosultságát ezer év tanúsítja a magyar s megfopja törni a kigyónak fejét a másik pártot, a mely, mint azt 48—49-ben is tette osztrákká akar bennünket tenni.

Jön az idő, a mikor két párt lesz csak Magyarországon magyar és osztrák. Hozza Isten mielőbb, hogy tisztán láthassunk a szemébe ezen osztrák és muszkavezetőknek, a kik ne felejtsek el, hogy Él még a magyarok Istene, a ki megvédelmez bennünket, a mint hogy magunk sem hagyjuk magunkat!

Mi nem akarunk rabszolgái lenni Ausztriának, épen azért nekünk nem kell a kormány által megcsinált egyezés, mi magunk akarunk buzánk lisztünk és vánk felett rendelkezni; kvótát semmit sem szavazunk meg, s csak is eltűrjük, hogy fennálló törvényeink értelmében az eddigi kvóta megmadjon.

A magyarok Isten legyen velünk, hogy e célunkat elérhessük.

Tóth Béla.

Eljen az új városháza!

— Az építési bizottság ülése. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 18.

(k.) Elvégeztett! Belátta mindenki, s ha kimondani nem mertte is, hallgatagon elismerte a mai városháza lebontásának helyére új építésének szükségét és czelszerűségét.

Alább ésszletesen beszámolunk azokról a nyilatkozatokról, a melyek a tegnapi építési bizottsági ülésen elhangzottak. Mindenki-nél megbecsüljük, ha jó utra tér, azért nem akarunk a Márk Endre legujabb fordulásától tökélet kovácsolni, csak konstatáljuk, hogy ime ma már ő is lehetetlennek tartja az Adriányi-féle terv alapján leendő keresztüvitelét a feltétlenül szükséges építkezésnek, sőt egyenesen ő adta meg az impulzust a lebontás jelszavának kihirdetésére azzal, hogy konstatálta a mai épületnek városrendezési tervbe ütközését.

A legnagyobb sikert a tegnapi ülésen Kardos László aratta, mikor remekül felépített beszédében kifejtette, hogy a mai épület lebontása és helyére újnak, monumentálisnak emelése egy krajczárjába sem fog kerülni a városnak, hanem kifizeti önmagát a boltbérjövédellel. A főispán ezt az érvet azzal igyekezett lerontani, hogy e terv mellett a mai boltbérjövédellemtől a házipénztár elcsúszna, — pedig a dolog nincs úgy, mert hiszen a városház építési alap ma már 266000 ft, mire a törlesztés első részletének lefizetése elkövetkezik, már felül lesz 300000-en s így könnyen kifizetik a kamatai a mai boltbérjövédellel (13,000 ft) megfelelő összeget s így még azt sem kellene elkölteni, hanem megmaradhatna tatarozási alapnak az amortizáció letelte után.

Pompás tervet vetettek fel az újja-építéssel kapcsolatban a kisuj utca elejének rendezése által. Nem ugyan úgy, hogy az ott emelendő új épület szolgálja az építés idejére hivatali helyiségekül, mert az nagyon drága volna, hanem igenis bele kell a városház építési alapot költésén képen építeni a kisuj utca sarkán emelendő bérházba s az bőven kiadná az amortizációhoz a boltbérlet pótlása mellett szükséges összeget évenként.

Ezekre a dolgokra különben még vissza térünk.

Csak két dolgot akarunk még szóba hozni. — Az egyik a főispán urnak az az állítása, hogy a régi tervet az buktatta meg, hogy nem helybeli kapta meg az építést. Ez nem áll, mert a régi tervet önmagának abszurditása buktatta meg még jóval pályázat előtt, — annak

De igen! mégis emlékezem, valamelyik vén tantinal láttam én régen, régen olyan képet... Gondolom a Vezuv kitörését ábrázolta sötétkék olasz éjszakán? És a narancs sarga, vereses szürkébe izzó lava úgy hőmpölygött alá a tenger sötétzöld vizébe, melynek rejtelmes alkoonyan csak részben szűrődött át a kísérteties piros lavafény. Ott uszott ilyen különös csolnak, mintha nem is erők, de szellemek, kísértetek usztattak volna a messze messze, csodás szellem tó tükörén?

Máshol meg azok az idomtalan, sötét éjszakázó teher hajók, de most olyanok mint az utolsó ítékezés rémületes szörnyei, kárhózatot, tüzet hordozva mehökbén, és a busongós szláv nóta is, mit a sötét fedézeteken enekelnek, mintha sziveket, szerelmet, édes, utolsó szerelmet temetgetnének ott?...

Mariczát, a drágát, az arany kőöntyűst, a fekete szeműt, azt siratgatják ott...

— Haj, Maricza, Mariczám!...

És mind közelebb, közelebb megyek a vízhez... Maradoznak a lámpák, maradoz a zsibogó város, csendesebb lesz az éjszaka, melynek varázsai előtt lelkem is kitarul. Neha sötét, selyem szárnyu denevér csap el orcám mellett, könnyen rezegtetve szárnyait a nedves levegőben, úgy mintha csak egy pelyhet kapott volna el a szálló szél...

A füzes bokrai is egymáshoz dűnek mint szerelmesek, kik nem számolják a csókot, s

kiknek legszebb a világ, amidőn szemüket lecsukva ölelhetik egymást.

Egy-egy fénybogár a sötét zöld leveleken. S alább a gazos pocsótában zöld frakkos béka is felberek, nyelvét nyújtogatván utána a zümmögő, siránkozó szunyogoknak... És messziről, de igen messziről, a merről még pisztákol egy-két beteges lámpa, darabos, rőfőges-szerű tülkölés hallatszik, talán hajókat vonhatók azok?... De aztan elhallgat, elbug a folyó sötét, bokros partjain az is...

S mintha most csakugyan ott állanék a Tisza partján, arra mifeélek, messze innét a tardosi révnél, ahol hegyes levelű nád, bársony fejű buzogány hajlong, susog a kiöntésekben. Az udvarolgtató vadkacsák, a gácsérok is behápnak s az urasági nagytó felől bűg panaszosan a bölömbika, és fent a magaslan daruvisítás, — üdvözlét a messze vándorlóktól...

És a mint így nézem, ebben az éjszakai csendben, ebben a magányban, a folyó csakugyan olyan előttem, a miként egy elalált bajadér, kinek alig piheg már a keble is, sötét szemein leblennek a pillák, csak az ajkán az élet, a tűz... És a mikor a szél megfodrozza azt az ezüstös csillámos hableplet, melyen a csillagok és a hold ragyogós visszaképei az indiai drágaköveknek, mintha szerelmes két karja is megrándulna, kitarulna felém?...

Csak egy ugrás, csak egy loccsanás a kíváncsi csukák, márványos testü barcsák ijedten sülyednének az iszapos mélybe alá... A füzek lombjai is összesusognának és az ezüstös ponyvólan már nem látszana semmi ránc, úgy egy elsimulóanak iziben a megzavarások... De mi van ott a mélyben, a hová a megrémült halak is alá sülyednek?...

Amarrébb, amarrébb, ott már a világosság, lámpák ragyognak, káprázatot a vilanyfény... Megyek, botorkálok arrafelé... Feketellének már a vízben az éjszakázó teher hajók is, az egyiken most is czing meg a czitora, s kesereg a busongó szivet tépő szláv nóta...

— Haj! Maricza, Mariczám!?

Mintha sziveket, szerelmet, édes és utolsó szerelmet temetgetnének?...

Aranypénz a nyakában, ragyogó feketék szemei, fehér az orcája, csak az ajka piros, és szép, szép, miként a tündérek, a kik vírágkehelyből mosakodnak.

— Haj! Maricza, Mariczám!?

Amoda csillag bukott alá, le a sötét, iszapos mélységbe...

Csillog-villog a víz, néha meg-megrezzen, mint a szerelmes szép nő kebele... Szerettek!... Szép vagy, te szőke, te nagy magyar folyó!...

eldötte csak alkalom volt, hogy a halálra ítélt terv elayerje méltó jutalmát.

A másik a polgármester urnak az az állítása, hogy nemcsak a főmérnöknek, hanem mellette még két szakértőnek, Dobieczy Sándornak és Latinovits Mihálynak is ki kell adni a készítenő terveket, mert az Adriányi féle terv rossz, mert Stahl Géza ajánlotta azért a skizmeket sem fognak bizalommal, ha csak az ő keze alól kerülnek ki.

Higgye el a polgármester ur, hogy sem mi, sem a mi pártunk nem haragszik Stahl Gézára, csak nem tartjuk a tehetségét olyan kiválónak, hogy méltóan töltsék be azt a pozíciót, amelyre helyezték s ezt a meggyőződésünkre epeu eddigi javaslataiból merítjük, tehát nem a terv csak azért rossz, mert Stahl Géza ajánlta, hanem Stahl Géza azért nem megfelelő, mert a tervei hibásak. Ez az igazság.

Az üléstől szóló részletes tudósításunk a következő:

Jelen vannak Dé enfeld József gr, főispán elnöksége alatt Simonffy Imre polgármester, Komlóssy Artur főjegyző, Stahl Géza főmérnök, Körner Adolf tanácsnok Schesztauber Károly jegyző, Balkányi Miklós, Dobieczy Sándor, Berger Henrik, Sárvary Gyula, Kiss Albert, Komlóssy Dezső, Márk Endre, Zádor Lajos, Szabó József főszámvevő, Kardos László Sz. Szabó József, Vecsey Imre, Roncsik Lajos, Abraham László, Varga Ferencz.

Elnök az ülést megnyitván, Stahl Géza felolvassa ismeretes beadványát.

Szabó József főszámvevő hangsúlyozza, hogy a közgyűlésnek nem lehetett az a célja, hogy pár hónapot pauszáljunk s újra elővegyük az eldobott tervet szerinte vagy építsünk újat, vagy nem s ha építünk építsünk a kis új utca torkolatának megoldásával kapcsolatban, vagy ha nem építünk újat, hozzuk helyre a hátsó részt s akkor lesz elég helyiség, vagy ha nem lesz, akkor fel kell építeni a kis új utca elejét. Mert hiszen ha mi 230000 fitra hirdetünk pályázatot, akkor az építőknek nem fognak pályázni 35000 forintos épülettel, ha ilyet akarunk, ilyenre hirdessünk pályázatot, bizonyára más terv is akad.

Zádor Lajos hangsúlyozza, hogy nem mehetünk vissza oda, ahol elhagytuk, hanem igenis a létező bajokon kell segíteni. Adjuk vissza a tanácsnak az figyelmet azzal, hogy a felújítás és a második emelet felépítése ügyét oldja meg.

Komlóssy Dezső felolvassa a közgyűlési végzést, mely az eddigi határozatokat hatályon kívül helyezi s így a előttünk semmi nem áll. A dolgot előről kell kezdeni. A határozat óta a szükségletek szaporodtak, tehát az eredeti tervezet nem felel meg a szükségletnek. A legelső kérdés tehát az, hogy megállapítsuk a szükségletet, amely nem egyedül a mérnöki hivatal dolga, hanem az egész tanácsé, másodsorban mi az okvetlen szükséges átalakítandó rész, mert a közgyűlési határozatból azt olvassuk ki, hogy a közönség e bővebb átalakításokba belemenni nem hajlandó.

Dé enfeld gr, egészben véve abban a nezetben van, hogy a szükséges átalakításokat és a második emelet felépítést, azonban a napirendről levétel nem annyira a nagy költség miatt, hanem azért történ, mert az építkezést nem a debreczeniek kapták meg (közbeszólások: valószínű!) Ez kétségtelen. Ő maga is korainak tartja a dolgot, mikor elővettek, de az oka az volt, hogy a városházán nemcsak a helyszűke, hanem a rozogás miatt nem helyezhetők el. Ő maga is a Zádor véleményét fogadja el.

Dobieczy Sándor azért szólalt fel, mert szakértői véleményét akartak hallani, ezt pedig addig, míg az összes felmerült vélemények szubsztrátuma nincs, megadni nem lehet. Itt ugyanis több terv van lapangva vagy nyíltan. Ha a főispán véleményét fogadják el, akkor az befekerül legalább 150,000 ftba, s mégsem lesz egyéb mint fejeles, de évtizedekre szóló alkotás nem lesz, ez a mai épület egész rondaság, amelyet nem lehet széppé tenni, már pedig a város karakterét a városháza adja meg, az pedig Debreczenben nem lehet fej-

lés, mert hiszen mindenütt diszes épület akarnak emelni, igenis ki kell helyezni a hivatalokat bérházakba s újat építeni. — Ezt nem akarja feltétlen követelménynek odaállítani, hanem igenis alternative kell a kérdést megoldani s mikor mindezek előttünk áll, a tárgyalásba belemenni.

Márk Endre meg akarta ugyan a városházát eredetiben bagyni, azonban később elfogadta az Adriányi-tervet. Mikor aztán a közgyűlés és a közönség elfordult ettől a tervtől, ő is elfordult. Eredetileg az is terve volt, hogy a kis-ujtelez rendezését is bevonjuk a kombinációba s így most is ahhoz a nezethez hajlik és a fejelesbe nem megy bele. Most szóba jött a város új térképének elkészítése is, ez azt mutatja, hogy a jelenlegi épület kisebb áll a Kossuth-utca frontjánál s ez még idegenebbé tette az Adriányi-tervtől, mint valaha volt; de mindez pénzügyi kérdés, azért az összes felmerülő terv-k pénzügyi részét is latunk kell, s ő úgy adná vissza a kérdést a tanácsnak a kisujtelez rendezésének tervével kombinációban.

Balkányi Miklós szerint a bizottság feladata abban áll, hogy szakvéleményt adjon a napirenden levő kérdésben felmerült háromféle terv felől. Ő azt hiszi, hogy ma egyik mellett sem tudhatna a bizottság dönteni, mert az ügy pénzügyi és másodsorban építészeti és szépészeti szempontoktól függ. Ő azt ajánlja, hogy a mérnöki hivatal készítsen skizmeket az egész új és a legolcsóbb átalakítás tervéről s vagy ő, vagy pedig majd a bizottság megteszi a kellő számításokat, a melyek lehetővé teszik a tervokről a szakértői véleményt.

Latinovics Mihály azért szólal fel legelőképpen mivel hivataloztak rá, hangsúlyozza, hogy fontos a kérdés, vajon miként illeszkedik be a városház építés kérdését a városrendezésbe. Debreczenben sajnos minden utca szöken torkol, egyedül a Kossuth-utca szerencsés kivétel ebben s ennek útjában csak 3 ház áll, a városháza, a pénzügyigazgatóság és a Kaszanyiczky-ház, azért ő csak két terv tárgyalásába mehetne bele: vagy a teljes lebontásba és újjáépítésbe, vagy a legesekélyebb pótlások eszközésébe, melynek költségei a városrendezést nem hátráltatnák, de a második emeletet már olyannak tekintend, mely a kérdést m ssze elődázna. Hogy aztán a kétféle közül melyik a jobb, azt csak részletes adatok alapján lehetne eldönteni.

Stahl Géza Komlóssynak feleli, hogy az Adriányi-tervbe a mai hivatalok közül csak a haláleset felvételi nincs benne. Az új városháza szerinte 550,000 ftba kerülne, s a bontással sem terület, sem anyagot nem nyerünk. Ezért ő a teljes újjáépítést nem javasolta. Az egyszerű második emelet kérdését ő is fontosnak tartja, mert szem előtt tartja a város érdekét, vizsgálja tehát azt, sokszor felhozták a Tisza-házat, mely teljesen egyenlő elbírás alá esik a városházával: s az 240,000 forintba került és nincs disz lépesháza, nincs diszterme, azért mikor ő számításokat tett, belátta, hogy a második emeletet és disz lépesházat s disztermet az Adriányi tervnél olcsóbban találni nem lehet. Ő nem ragaszkodik ehhez a tervhez, ha jobbat mutatnak, elfogadja, de nem hiszi, hogy kapunk.

Zádor Lajos elismeri, hogy sok helyen diszes új városházát építenek, de sok helyen ragaszkodnak göröcsön a régihez (Dobieczy: De csak a monumentálishoz!) De ha költsékezn akarunk, monumentális épület boltokkal elképzelni nem lehet. Minekünk pedig arra szükségünk van, azért nekünk elég az, ha 30-50 évre elegend teszünk a követelményeknek s akkor utódaink izlésüknek és vagyonuknak megfelelő új épületet építhetnek.

Latinovics Mihály a főmérnök szavai után fentartva előbbi szavait, mely szerint le kell azt bontani, hangsúlyozza hogy ennek el nem fogadása esetén csak 50-60,000 ft költséggel leendő átalakítást vagy az Adriányi tervet kell elfogadni, de azt, hogy egy emeletes helyett 2 emeletes

rossz épületet emeljünk, nem tarthatja raczionálisnak.

Dé enfeld gróf szerint nem kell okvetlenül ma határozni, azért Balkányi indítványát ajánlja.

Kardos László a főmérnök előadására egy anekdotával felel. Házat akart valaki építeni s felszólította az építész, csináljon tervet. Az csinált két nagy fülkét és 3 kicsit s azt felelte, hogy így el van helyezve az ur, az asszony és a 3 gyerek, de arra nem gondolt, hogy a gyerekek fel is nőnek. — A főmérnök is így tett: Az Adriányi terv szerint mára elég lesz a helyiség, de a jövőre nem gondolt. Ő tehát nem engedne kitenni magunkat annak, hogy utódaink a beépített költséget kidobottnak legyenek kénytelenek tekinteni. Ő 600000 ftot céloz az új városházára s nem hogy költséget látna a lebontásnál felmerülni, hanem igenis nyereséget, mert rengeteg benne a felesleges anyag, de a mi legfőbb, a mai épület 3180 négyzet méternyi helyisége alatt a souterrain teljesen használhatatlan, pedig az igen sok célra használható. Nyomdának jobbat keresni sem lehetne.

A mi a boltokat illeti, ő megtartaná, mert hiszen 600000 ft évi amortizációja 33000 ft a mai boltoké összege pedig ma is 13000 ft, a többi részek legalább annyit behoznak a jelenlegiek átalakítása után felszökkenő árakkal együtt. Kell tehát pótolnunk 8000 ftot évenként, melynél ma is többet fizetünk bérházakért. A bolthelyiségek úgy építhetők, hogy bármikor fel lehessen őket hivatali helyiségekre használni.

Dé enfeld gróf mindenáron ki akarja sütni, hogy ez a számítás hibás.

Simonffy Imre elfogadja a Kardos László indítványát, de nincs rá pénz, annyit azonban bizonyos, hogy a dologban sürgősen kell dönteni, mert az épület ma lakhatatlan. A kisujtelez torkolatának a kombinációba hozatalát veszedelmesnek tartja, mert az jövedelmi forrás.

Ő a városháza mai épületét feltétlenül fenn akarja tartani, azt nem szükséges eltolni sem jobbra, sem balra. A hely semmi esetre sem elegendő a városházán, még második emelet mellett sem. Ezért ő azt indítványozza, hogy adassék vissza a főmérnöknek, aki két más szakértővel Dobieczyval és Latinovitsal együtt állapítsa meg a terveket, mert most a levegőben van, hogy a mit Stahl Géza tesz, az nem jó.

Dobieczy hangsúlyozza, hogy ő a tatarozásnak ellensége s Kardos László előadásából teljesen meggyőződött arról, hogy a pénzügyi része is elfogadható a dolognak. Ő elfogadja a polgármester indítványát (Helyeslés.)

Dé enfeld gróf szerint kimondja a határozatot, hogy a bizottság kiadja a kérdést egy Stahl Géza, Dobieczy Sándor és Latinovics Mihály tagokból álló albizottságnak, hogy azt a felmerült három alternativa mindegyikére nevezé kidolgozva terjessze vissza, hogy ekként tisztán álljon a bizottság előtt egy a legszükségesebb átalakítás, mint a legolcsóbb második emelet, valamint a teljesen új épület kérdése az Adriányi Havranek féle tervvel szemben.

Ezzel az ülést véget ért.

A Borgiák unokái.

— A hőmezővásárhelyi őrtási bűnpör. —

Debreczen, márcz 18.

A hőmezővásárhelyi törvényszeremben a rém mesék, a boszorkány mesék undok alakjai felett ülnek törvényt a bírák. Emberek, legalább, akik embereknek vannak nevezve, mert két lábon járnak, nem teljesen szőrös a testük, makogás helyett beszéddel fejezik ki gondolataikat, miket ösztönük szívükben életre keltett, mérgezős, édes testvéreik, apjaik, anyjaik férjeik halomra mérgezésé miatt allanak itt a vád alatt.

Hőmezővásárhely a legnagyobb református egyház magyarországon Debreczen

tán, s ép azért tehát a világosságnak, az eszmék, a szeretet tisztaságának kellene mintaképeül állítani ezt a várost.

Mégis sötétség van ott! Előbb a szociálisták libbentették meg a nemzetközi, hazát áruló Marx és társai piros zászlaját... Embervér is folyt... Most meg eme bűnügyi tárgyalás, a hol hét ember van vádolva a Borgiák korszakában is első helyet foglaló bűnnel, embertársaiknak tömeges lemérgezésével.

Nema bosszuvágy, nem a feltékeny szerelem, csupán a kapzsiság, a pénzvágy vezérelte őket, ötven-hatvan forint haszonért a leány megmérgezte anyját, a fiu apját, a férje feleségét s a feleség hitese férjét, kitől ártatlan kis gyermeket ringatott karjain...

Hajdúvármegyében is el vannak terjedve ezek az ugynevezett temetkezési intézetek, a melyekbe vásárhelyen a banditák beiratván aidozatjaikat, majd megmérgezték őket, ekként jutottak könnyű szerrel a temetkezési egyletektől kapott pénzből szörnyű vérdíjhoz...

Jager Mari nevű, szánta baba volt, a gyilkos kompanya méreg konyháján a szakácsnő, ez szolgáltatta az üzlethez a szerencsikát, meg arzenikumot, egész hadseregbe való... Szörnyű bestia, kit, alig hihető, hogy csak magában az a néhány forint csábított e dögszerű bűnre, a rémesekek e borzalmaira. Gyilkolt, mert izgatta, gyilkolt, mert a gyilkolás undoksága élvezetet szerzett elfásult idegeinek, mert csak névleg volt ember, de szíve, hajlamai szerint hiena kinek élvezetes virágos kert a temető s terített asztal a koporsó...

Hogy az idők folyamán ennek a rém-asszonyok segítségével hány embert hantoltak el a vásárhelyi temetőben, az titok még s a sírok titka is marad valószínűleg örökre?

A mende-monda százakról beszél, mindenki granusitva van, kinek több temetkezési intézetbe is bevolt iratva a kedves elhunytja? ... Es a feloszlott hullák hallgatnak, a halott nem jön ki sírjából tanúságot tenni gyilkosai ellen. Jager Mari különben a sírok kísértet képeitől is aligha riadna vissza, olyan szörnyű hideg, olyan meggondolt, olyan bestia ez, mert ennek a szörnyetegnek már nem is lehet más neve... Tagad és mindig tagad, szemtelenül a bírák szemé közé nevezve, szemben a koporsókból, a sírból előhúzott felbonczolt holttestekkel is. Timsós víz volt, herbathea volt, tehát csupa ártatlan fűszerek, mindig csak ezt hajtogatja s szegény özvegynek mondja magát, fekete hideg, gonosz szemével, mint a mérges kígyó úgy igezve a megborzadt hallgatóságot.

A bünperben száz és száz tanut fognak kihallgatni, száz és száz különféle vallomás fogja megerősíteni a hét vádlott asszony és ember hihetőségen felül emelkedett gazságát, hitványosságát, sőt talán még újabb csendes kompanisták is belesznek a vádlottak padjára hozva? ... Nem csoda tehát, ha oly óriási mértékben nyilvánul a tárgyalás iránt az érdeklődés még külföldön is, de nem csoda, ha terjed a bün is, mikor a hírlaptudósítók egyhangu panasza szerint, a tárgyalási teremben csapatostól hallgatják a romlás igeit leányok s gyermek ifjak is...

A bünper tárgyalása valószínűleg hetekig elfog tartani, ma már előre borzadunk annak a részleteitől, mert az alsóbb nép ily nagy erkölcsi romlottságából következtethetünk a felsőbb, intelligensebb osztályok sülyedésére is. El van hanyagolva a nép nevelés, a papság nem foglalkozik lelkiismeretesen a hűvel s ha csak ellenzéki politikát nem követ az ember, mert azokra csendőrség, rendőrség, szolgabíró ugyan ügyelnek ám, mint a Jager Mari és társai esete is bizonyítja gazságokat évekig büntetlenül követhet el bármely bestia az embereket, mint patkányokat is mérgezhethet rakásra... Ha csak a tyuk s a szomszéd-asszonyok nyelve ki nem kapar a szörnyű bün, itt az ellenőrzésre hivatott, de a kortéskedés hivatalon kívüli küzdelmeiben elmerült, ellenőrzésre hivatott közegek addig vajmi keveset törődnek a szerencsika és arzenikum mérge kufáraival? ... Ifj. Móricz Pál.

TARKA-ÉLET

Mondjunk rigmust.

— Sándorok, Edék és Józsefek. —

Mondjunk rigmust, mert elkövetkezett a kalendárium szerint is a Sándoroknak, Edéknek és Józsefeknek a napja, tegyük félre a politikai háboruszkodást, kopogtassunk be itt is, amott is az ajtókon, ha mameluknak, ha 48-as vadnak van a névjegye az ajtóra kissegezve s mondjunk rigmust, ki a bakaáldást, ki mi finomabbat tud, mikint az ösök cselekedtek, miker a kupa kézről-kézre forgott, mikor még áldomást ült a magyar ember...

A Sándorokhoz menjünk el előbb, nekik meg az Edéknek van ma a napjuk, a Józsefekre csak holnap következnek...

Sokan vannak a Sándorok, az Isten aldja meg valamennyit, így hát sok helyütt is volt ma hivatalos és felhivatalos daldidó, mert a következő Sándoroknál ültek ma névnapot: Igyártó Sándor, a törvényszék kitűnő elnöke, Dobiecký Sándor, a népszerű üzletvezető, Fazekas Sándor, a realiskolai igazgató, Nemethy Sándor, a függetlenségi párt jeles tagja, dr. Csikos Sándor, az országos hírvé tudós orvos, dr. Kovács Sándor, Sinka Sándor és Karay Sándor főiskolai tanárok, Margitay Sándor r. kapitány és Tóth Sándor rendőrségi fogalmazó, Könyves Tóth Sándor h. vásárbíró, ki nemcsak olyan humoros, de épp olyan kopasz is, mint jó Bóthy Aldzi, hát még Vadon Sándor, az ügyvéd és Benedek Sándor, a Jancsi testvére, a pánzügyigazgatósági ellenőr s gondolják? ... ezzel aztán vége a listának? Hát Hoffmann Sándor, a lapkiadó és még a nemes és tekintetes vármegye? ... A hol meg a szeretett és tisztelt arvaszéki elnök Pénzes Sándor, meg a vármegyei arany fiatalának két kedves tagja — az egyik azonban kedvesebb — Oroz Sándor, a szőke, aljegyző, a Czézár vizslának a kedves gazdája és Pakozdy Sándor, a fiatal szolgabíró, Davidházy Sándor aljegyző azok, a kiket szintén sokan megjókívánatoztak...

Az Edék, ezek kevesebben voltak, csak négyen: Gily Ede, Serly Ede, Lindelf Ede és Kille Ede; csak négyen voltak, de mindnyájan büszkek és Edék, azért kívánjuk nekik is minden jókat, kinek egy új szerkesztőségi ollót, kinek egy királyi tanácsosi czimet, melylyel, mint az államfogsággal, a nagyságos ur titulus is vele jár...

Es most kellő reverentiával s kalapmegemeléssel, a bukedlit szépen a la kis Alföldi tanczmester meg is csinálva, vegyük sorban Józsefjeinket.

Az első mindenestre gróf Dégenfeld József főispán, kit bárha politikája utján nem követhetünk is, de mint embert, kalvinistát és Józsefet szintén szívesen üdvözlünk itt. Azután a tudós és tiszteletes tanári kar érdemes tagjai: dr. Erdős, K. Kiss, Tóth L. Szabó, Nagy és Balassa József tanáraink köszöntsük. — A főszámvevői hivatalban Szabó József fő számvevő és Tüdös József alszámvevő, a kik ily czímen megtisztelve lettek, azután egy egész sereg ügyvéd, bíró, orvos és pap mind Józsefek, mint dr. S. Szabó József, dr. Ujfalu s s y József dr. Kenczler József dr. Kempf József az orvos,

Kovács József és Sorger József ügyvédek, Dicsóffy József az arany szájú pap, Mocsy József nyug. törvszk. bíró Szalay József és Hoffmann József. törv. széki bíró urak; de a kereskedő Józsefekről se feledkezzünk meg, mint id. Csanak József, Stern József és Pájer József, a vadász, valamint Dóczy József, ki nem kereskedő ugyan, de a Kuruczvilágot szerezte, mélyet ép nevének mai estéjén fognak közkivánatra előadni; Ezek a József urak is fogadják jó kívánatokat a kis Löw Józseffel együtt — hogy újságírónak mindenütt kell lenni, — aki mióta szinpadai nagy alak lett belőle már szintén József és nem Jóska, éljenek tehát a Józsefek is soká. Éljenek az emberi kor legvégsőbb határáig, fejeznék be a rigmust Ráth Károly bpesti híruveves polgármester s kívánjuk tehát mi is.

Hajdu-Huszar.

Szinház.

Tiszturak a zárdában került tegnap este színre; maga az előadás — mint társulatunk minden operette előadása — a jobbak köze tartozott. — A női főszerepek Szende Anna és Kapossy Józsa kezében voltak. Szende Anna épen nem volt disponálva; játéka hideg és érzéketlen volt, hiányzott belőle még az a kevés üdeség és élet is, a miért maskor annyit megbocsátunk neki. — Nem is szerelmes fiatal lány volt az, a kit ő ábrázolt, hanem valami blaszt fin de siecle lány halvány copijja. Ennyi kedvetlenséggel nem szabad játszani. Tisztelői díszes virágok-árral lepték meg: ok tudják miért. — Kapossy Józsa kétféleképp játszott: néha anyni közvetlenséggel, ellenállhatatlan kedvességgel és bájjal, a menyit még tán soha sem láttunk tőle, maskor anyni affektálással, mesterkéltséggel és kirívó színekkel, a mennyi nala is ritkaság. Furcsa is az a művészet! Locsarek né jókedvű és jó volt, mint mindig. Csizgaház y szokott precizitásával játszott. Kedves jelenség volt Szabó Irma is; csak egyet: az ő gyenge — bár elismerjük kelleme — hangja nem képes egy erőteljes kart vezetni: enékből alig hallottunk valamit. Ezt nem neki mondjuk, hanem a rendezőségnek. Bekéssy volt az a férfiszereplők között, kinek tegnapi játéka előtt el kell nemulnia a kritikának, mert az egyszerűen szólva művészi volt. Ő első sorban énekes színész, de játékában anyni finomságot, anyni tapintatosságot, a szerepkarakter oly hű felismerését találunk, annyira képes életre kelteni az alakot, mélyet ábrázol, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítheti. Az ő eredeti sajátos humora, fénypontja volt a tegnapi előadásnak. Sz. Nagy Ime szánalmasan küzdötte magát végig énekparthain, jobb róla nem beszélni. Sziklay Miklós nagy művészetének teljes felhasználásával mesterileg alakította meg a falusi abbé alakját. A karok az első felvonás kezdő és végjelentét magán ügyleteik elintézésére használták fel, ignorálva a közönséget, mely felig töltte meg a színházat. (A. S.)

Náday Ferencz. a nemzeti színház kiváló művésze holnap kezdi meg három estére terjedő vendégszereplését; oly nagy az érdeklődés, melylyel Debreczen műértő közönsége a nagy művész iránt viseltetik, hogy már is a legnagyobb része a jegyeknek elfogyott. Első fellépésül Herceg Ferencz kitűnő vigjátékát A három testőrt választott, melyben Rátky lapszerkesztőt, e kitűnő bonvivant szerepet fogja játszani. — A többi szerepek Pollacsek J. János borkereskedő Sziklay Miklós, Róza neje Kiss Irén, Liza, unokahuga Szabó Irma, Flóris báró Benedek Gyula, Hortovay Vidor Dezső, Kosnitzky Rubos Árpád, Latorka Puspöky Imre, Rigó Makray Denes. Az előadást bérlet-

szünetben rendez helyarákkal tartják. Szombaton márcz. 20-án páratlan bérletszünetben Nádai Ferencz második vendégfelléptével: Nádai barátja. Vigjáték 4 felvonásban, írta: Ifj. Dumas S., Hétfőn: Nádai Ferencz busufeléptével: Jó barátok írta Sardou Viktor.

Táviratok.

Országgyűlés.

Saját tudósítók távirata.

Budapest, márcz. 18.

A képviselőház mai ülésén a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál Rakovszky István két határozati javaslatot adott be. Egyiket a tőzseadó behozatalára, a másikat a földadó leszállítására. Telegy a javaslat mellett próbált érvelni, mely után Okolicsányi László különösen a dohány megjavítását kérte. Polonyi egy régi törvényt olvastott fel a részegség előmozdításának megállítására, mely törvényt ma nem alkalmaznak. Brázay Kálmán a finanszok visszaélése t magyarázta, a melyet azok a fogyasztási adónál elkövetnek. — Lukács miniszter egyenkint felelt a szónokoknak. Kossuthnak azt válaszolta, hogyha az osztrák magyar bankkal sikerül megállapodni, akkor az önálló hankot nem tartja szükségesnek. Ezután a költségvetést általánosságban megszavazták.

A Pichler-ügy.

Budapest, már. 18. A »Debr.« ered. táv. Pichler Győző ügyében tegnap Kossuth Ferencz nyilatkozata után, melyben apokrifnak nyilvánítja a Hazánk cz. lapban közölt levelét, Waller Jenő a Kossuth Hírlapja kiadóhivatalának volt irnoka is nyilatkozatot tett közze, a ki tudvalevőleg a kérdéses ügyet a Hazánkban megírta s az említett hamis levelet alaprendelkezésre bocsájtotta. Ezen nyilatkozatában nyilvánosságra hozza, hogy őt Szeredai és Dienes hírlapírók lefogták s Pichler őt nyúzta tetteg, — Erre ma Dienes és Szeredai kijelentik, hogy ez hazugság. Pichler most Jancsó Dezsővel, a Hazánk helyettes szerkesztőjével fog megverekedni. Jancsó segédei Korbuly József és Czettner Ödön becsületbíroságot kértek, a mit Pichler segédei Dienes és Szeredai elfogadtak. — A Kossuth-pártban élénken pertraktáltak Pichler ügyét s megbotránkozásukat nyilvánították azon hajszá ellen melyet Pichler ellen megindítottak, Pichler különben ma kijelentette, hogy az osztálysorsjáték ügyében nem is neki kellett felszólalni, mert a párt mást bízott meg. Az pedig valótlan, mintha őt levéllel fenyegették volna. A Hazánkban közölt levél nem azonos Kossuthnak hozzá intézett levéllel, a melyben semmi ilyenről szó sincs. Mint képviselő és újságíró tisztázni fogja az ügy állását. —

Kezdődik a háboru.

Budapest, márcz. 17. (A Debr. ered. táv.) Candia közeleiben a »Sebenico« nevű osztrák-magyar hadihajóra egy görög felkelő hajóra egy görög felkelő hajó reá tüzelt. Hadihajónk a tüzelést viszonzta és a felkelők hajóját elsüllyesztette. — Kaneánál a tengernagyok egy felkiáltványt bocsájtottak ki, hogy a felkelők a fegyvert tegyék le s elégedjenek meg a szultán szuverénitása alatti önkormányzattal. A háboru a görögök és hatalmak között az elsüllyesztett görög kalózhajó vakmerő támadása miatt közel áll a kitöréshez.

Ujdonságok.

* Teljes tanácsülés. Szombaton délelőtti teljes tanácsülés, délután 3 órakor pedig rendkívüli tanácsülés fog tartatni, a melyekre Simonffy Imre kir. tan. polgármester a

következő megbívókat küldötte szét: Meghívás. Az 1897 évi mártius hó 20-ik napján szombaton d. e. fél 10 órakor Főispán Ur Ö. méltósága elnökle alatt tartandó s közgyűlési tárgysorozat előkészítő — valamint ugyancsak szombaton d. u. 3 órakor főjegyző ur elnökle alatt tartandó rendkívüli tanácsülésre. Debreczen, 1897. mártius hó 17.

* Tisztelgések Igyártó Sándornál.

Igyártó Sándor kir. törvényszéki elnököt névnapja alkalmából ma délelőtti első sorban a bírói és ügyési kar, majd később a segédhivatali személyzet kereste fel testületileg, hogy a szeretve tisztelt vezetőt es hivatal főnököt szerencsekívánataival elhalmozza. A bírói kar Nagy Karoly kir. ítélt táblai bírósága vezette, ki velős rövidséggel s közvetlenséggel tolmácsolta az önmaga s hozzátartozói vonzalmát. Azután a hivatalnokok, élükön Brody Henrik irodaigazgatóval tisztelegtek, kiknek nevében az irodaigazgató fejezte ki nagyrabecsülését, hálás szeretetét a szigorral párosult igazságszerető főnök iránti ragaszkodását s jókívánatát. Ezt követte a jó barátok tisztelgése, kik közül Wolffka Nándor prépost sem hiányzott.

* Kossuth ünnepély a főiskolában.

Magyar Irodalmi Önképző Társulat f. hó 21-én vasárnap, Kossuth Lajos halálának évfordulóján ünnepélyt rendez. Kun Béla 1 jh. pályadínyertes alkalmi ódáját Bagaméri Karoly 3 th. fogja szavalni ezenkívül hazafias költeményt szaval Szabó Antal 3 th. emlékbeszédet Fél Boldizsár 3 jh. A Főisk. Lapok szerkesztője tart a főiskolai énekkar pedig több énekszámmal fog közre működni. Különben a társulat rendez meghívókat fog küldeni.

* Kis Orbán Imre halála.

A városi tisztikarnak gyásza van. Kis Orbán Imre számvevő és városi bizottsági tag életének 71 ik évében ma reggel jobb létre szenderült. Az elhunyt, 1868 óta hivatalnok a városnak, halála városzerte nagy részvétet keltett. A városi háza épületére kitűzték a gázszlobogót. A városi tisztikar külön gyászjelentést ad ki a halálestéről. Temetés szombaton délután 3 órakor. A család által kiadott gyászlap a következőké hangzik: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó férjnek, apának, ipának, testvérnek és rokonnak Kis Orbán Imre városi számvevő és bizottsági tagnak f. évi márczius 18-án életének 71-ik, boldog házasságának 43-ik évében, hosszas szenvedés után beállott csendes elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei márczius hó 20-án d. u. 3 órakor fognak Domb-utca 112. számú háztól, a Kossuth-utcai templomban tartandó ima-után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. — Mely végtisztességtelre a boldogultnak rokonait, pályatársait es ösmerőseit bánatos szívvel meghívjuk Debreczen, 1897. már. 18. Bánatos neje öz. Kis Orbán Imréné, Nagy Erzsébet. Gyermekei: Kis Orbán Matild, férjével Széll Istvánnal; Kis Orbán Matild. Testvére: Kis Orbán Eszter, Kovacs Lajosné Számos közeli es távoli rokon nevében is Beke hamvaira!

* Hortobágyi csikósok Amerikában

Debreczeni Ferencz es Nagy István az a két vállalkozó szellemű hortobágyi fiatal csikós, aki kincset es hirt szerezni elmegy Amerikába. — Mindakettő kiszolgált huszár, csinos, erőteljes nőtelen legények. gyönyörű tipikus magyarok, a pusztai igazi Gőndör Sándorai, kik amellet oly értelmes es iskolázott emberek is, hogy nem fog velük Debreczen szegyet vallani még Amerikában sem. A két fiatal legény már szerződéssel is lekötötte magát az amerikai társaságnak, tegnap kötötték meg a szerződést

a csikósok Gerster Ödön ural, az amerikai egyesült államok nemzetközi lókiállító társaságának teljhatalmu megbízottjával egyik helybeli előkelő ügyvéd, Simonffy István ügyvéd irodájában. A Simonffy ügyvéd által kiállított s mindkét szerződő fél részéről elfogadott s aláírt szerződés főbb pontjai a következők. Havi fizetés fejenként 40 dollár körülbelől 100 frt, ezenkívül teljes elátás, tudillik élelem, ruházat, lakás. A társaság minden hó 21-én a 40 dollár bérösszegeből 35 dollart köteles a bpesti amerikai konzul utján a csikósok szüleéhez eljuttatni. A szolgálati idő tartama ez év végéig állapított meg. A csikósok teendője: a ló kezelés, az egyesült amerikai államokban az alkalmi kiállításoknál a lovaknak felvezetése es bemutatása. — Az utazás költségeit szinte a társulat fogja viselni.

* Dobieczy Sándor ünneplése.

A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének tisztikara szeretett vezérük Dobieczy Sándor névünnepejét nagy lelkesedéssel es fényvel ülte meg. Az ez alkalomra különös díszszel Laszallner Kálmán, Burger Izsó es Zirnfuss József által a műhely telepen feldiszitett teremben 350 teritőű banketten vasuti hivatalnokok es hezzatartozók vetek részt. A szeretet egyik nyilvánulása a rendkívül ügyesen összeállított hangverseny volt. — Hegedű es zongora négyes, egy külön e célra szervezett dalárda éneke, szavaltat voltak a műsorba felvéve. Bimulatos fényes sikert aratott városunk előkelő társadalmi élet — egyik bájos tagjának dr. Vass Antalné urhölgy szavallata. Szécsi Ferencz »Bal után« című monológját adta elő utólrhetetlen kedvességgel, — finom nuancirozással. A hangverseny részletes műsora különben a következő volt: 1. Ilka. Nyitány. Előadták: Wilhelm Dénes, Laszallner Albert es Drumár urak. 2. Bal után. Monolog. Irta Szécsi F. Előadta dr. Vass Antalné urhölgy. 3. Gavotte. Op. 23. Popper D. töl. Gordonkan előadta Mandy B. ur. 4. 3-ik Magyar Ábránd, írta Gaál F. — Zongorán előadta L. a b e r Matild urhölgy. 5. Zongora négyes Ip. 16. Beehowentöl. Előadtak Laszallner Vilmos, Alba es Drumár urak. 6. Magyar népdalok, írta Nyizsnyay. Előadta az üzletvezetőség kebelében alakult dalárda Az ünnepelet üzletvezetőt a terembe léptekor Rác z Karoly zenekara a Rákóczy indulóval fogadta. Hangverseny után a vacsora következett, melynél egyetlenegy felköszöntő volt. Eri cz Ernő mondta Dobieczy Sándorra, a mit ő meghatva köszönt meg. Ezt éjjeli 2 óráig tartó táncz követte, a mikor a mulatók vasuton bejöttek a városba s a jókedvűek folytatták a mulatságot a Hungáriában.

* Öngyilkosság H. Sámsonban.

Mint a megyei bizti főorvosi hivatal értesítették H. Sámsonból, ott egy Huszti Antal nevű fiatal erőteljes gazdalkodó felakasztotta magát s mire levágtak meg is halt. Az öngyilkosság okat nem is sejtje a község népe.

* Tavaszí löversenyek Debreczenben.

A debreczeni lovaregylet titkarjától Engesszer Józseftöl ma vettük az értesítést hngy az évenként Debreczenben tartatni szokott tavaszí löversenyt e z i d é n á p r i l i s 24—25-én fogják megtartani, e melyre a nevezési zárnapp es árbejelentési határidő aprilis 14-én esti 10 óráig állapított meg. Közömben a verseny fölteteleket lapunk holnapi számában részletesen fogjuk közölni.

* Postalopás.

Nem csak mi nálunk, Ausztriában is akadt a posztkiszitinek embere. Még a mult év október havában a lott Hain Karoly postahivatalnok sikkasztás miatt a prágai esküdthíroság előtt. A vad őt egy 16.000 forintos ípenzeslevél eltulajdonításával terhelte. A vádlott ellen több gyanuk merült föl, a melyek alapján azonban nem lehetett elitélni, szabad lábra helyezték tehát szigorú

megfigyelés mellett. Időközben azonban kiderült, hogy a 16.000 forintos lopást Semei József Ferencz postahivatalnok, az előbbinek társa követte el, a ki ellen most megindítottak a büntető eljárást. A büntetésnek megrendítő tragikus következményei is vannak; Urbán Gottlieb postatiszt ugyanis attól való felelősségében, hogy őt fogják granaditani, megőrült a bolondok házában meghalt, mire felesége is megteleyodott. Hain Károly nagyanyja, mikor megudta unokája büntetését, összeesett és meghalt.

*** A joghalgatók segítő egyesülete** — mint értesülünk — nagy fénytel fogja az egyet 25 éves jubileumát megünnepelni. Megratja az alkalomra történetét, május 9-én diszkrussal összekötött matiné-t tart, este pedig majális rendez. Az előkészületek nagyban folynak; olvasóinkat annak idején mindenről bőven értesítjük.

Iminnen-Amonnan.

— Kréta Szigete. — Görögország és a nagyhatalmak.
— Az utcák új elnevezése ellen indult mozgalom. — Debreczen a holdban. — Szenzációk sajtópól. — Márczius 15. —

A kis Kréta szigeten történt események nagy port vertek fel. A nagyhatalmak vízi szövetségétől ott füstölőnek körülötte akarom is nem is? Hókad politikát üze. A kis Görögország felett »D a m o k l e s« kardja függ, melynek hajszála aligha a kard s nem a nagy hatalmak unalomra menő s telenségben töltött hosszú idők és az ultimátumok perzamenjeinek súlya a att fog elszakadni.

De miért ez a nagy hecc!

A lapok — ha lehet nekik binni — s nem téves információk ből nyernek bizos (?) értesüléseket, azt hirdetik, hogy néhány száz keresztény leánykölösa indita Görögországot arra, hogy a pogány törökök kegyetlenkedéseinek véget vessen.

Es mi történik?

Ime a nagyhatalmak — köztük a keresztényiség elsőrendű misszionáriusai — föl-fegyverkezve, szurogy és egő kanóczczal állják körül a keresztényiség védőjét, a földszínről leendő elűléssel fenyegetik, ha vissza nem vonu.

Az örök béke alatt a gyehenna tüze ég s nem tudhatni, melyik perczben történik az explozió, mely romjai alá temetheti annak fegyveres őreit.

De ne politizáljunk. A magasabb politika, melynek rémei most csak meg kacerkednek egymással, nem tartozik cikkem keretében. Elég tudnunk annyit, hogy »baj van a Kréta körük; eléggé korán foguk megtudni politikai következményeit akkor is, ha a küzdelem kizsedi soraink közül aldozatali.

Nagyobb baj van ennél itt helyben — Debreczenben.

Bugyi uram — ha értesülünk: nem sül ki, hogy tévesen informáltak — e tősgyökös és a debreczeni civis — akarom mondani — »pógar« tipikus alakja a jövő vasárnap a »C s i e s o g o c« tágas terén népgyűlést fog tartani, melynek tárgya egy mos rémemorandum szerkesztése leendő a nem-s város tanácsának azon indítványa ellen, mely az utcák új elnevezése és új házszámok adása tárgyában lesz a közel jövőben, — ha csak-ugyan meglesz — a közgyűlés zold asztalára letéve.

Bugyi uram protestációjának argumentumai — kinek a szót átadom — a következők:

Nemes pógarok! Protestálok én meg a »lú« azon felettebb eljárás következtében reánk haramló malicia ellen, mely az utcák új elnevezése által nyilvánvalóvá lesz. Nem elég, hogy ma-holnap nyakig fogunk uszni a pzt-átóba, hane a még ki akarnak forgatni rezi megzokoit do gainból is. Nem engedjük ugy-e lú, mert hat te vagy csak a megmondhatója, hogy mennyi »p i z« kell a szegény

embernek, hogy a »g u g y i n« kivüla »p o r c e z i ó r a« is kitéljik. Ha már nem tetszik a nemzetes uraméknak a régi elnevezése az utcáknak, még megerjük, hogy városunk nevet szégyenleni fogják és valami különös nevet fognak neki kiökünnálni. En meg a lú, megkendtek is meg a »k o n y u k« el tudnak találni a hová akarnak, hát akkor csak az urak is erőfessék meg az eszköket, hiszen a 3-rom ezeres házszám nem nagyobb mint újfizetésük száma. Pógarok! Ne engedjék, hogy utcáinkat olyan emberek nevével nevezzék a kiket nem is ismertünk és nem a »Basa«-halmán születtek, ugy is már alig lehet megélni a sok »jöttmentől« minék meg a nevüket is szaporítani stb. stb.

B u g y i uram hívei a f-lhozott argumentumokat élénk helyszelével fogják fogadni s a mint értesültünk, az ő vezetése alatt egy százas bizottság fogja az ékesen megszerkesztett a memorandumot beadni.

Hogy valami van a dologban, az bizonyos, mert oly lassan dolgozik a magisztrátus ebben az ügyben, hogy vége-hossza aligha lesz.

Egyik kollegánk, kinek merész fantáziája ismeretes, álmat látottat s maga is át álmodott egy szindarabot »Debreczen a Holdban« cím alatt. Valamint a hold a természet örök törvényei szerint fogyatkozásoknak van kitéve ugy e darab is, melynek oktató czélzata e város vezetőinek akar irányt adni, a fogyatékosságnak van kitéve.

A mint az új hold feltűnik az égen, kiváncsi-ian nézzük, hogy áll s abból egész havi időjárást kitudnak okoskodni az arra hivatott egrének, a kik tapasztalataikból kiindulva igen gyakran találó időjósításokat tesznek. Például; ha a hold a kifli alakja »merítőlege« áll, azt mondják abban a hóban sok lesz az eső, ha pedig merőlegesen áll, abból nagy szárazságot olvasnak ki. Ha a holdnak nagy udvara van, azt mondják: abban a hónapban igen sok lesz a szél stb. stb.

Kíváncsián várta Debreczen közönsége e szinpadí ujjholdat s im meglepetés érte nem új hanem egy teljes pompájában ragyogó telt holdat látott a szinpad egén felünni. A jó-fás elmaradt az emberektől, de im a hold kezdte meg azt.

Hogy-hogy, hát lehetséges az?

Hja! az álom lehetővé teszi mindent

Az első este teljes fényben ragyogó hold már fogyni kezdett, ugy annyira, hogy a kik az ötödik estén is látták, már csak az u t o l s ó n e g y e d e t láthattak; csak nem újhold lett belőle. A mű rég maradt csak benne az egyedül Löw volt, akit Szikla y örökített meg.

Ime tehát lefűnt a hold s hogy mikor jelenik meg? Annak K o m j á t h y a megmondhatója.

Pedig valljuk meg őszintén sok nemes intenciója van annak a darabnak. Vajha a K o r d a tanácsos álmai megvalósulnának?

A sajtó-bírósg tagjai és az esküdt urak valóságos szívetnek néztek előbe. A kíváncsi és a szenzációra ches közönség ujjain számtárgatta a napokat, mely elválasztja őket a d e l i k a t e s z falatok élvezésétől.

S mi történt?

Semmi.

Epen nem. Nem mert egytapasztalttal gazdagabbak lettünk.

Valakit földig lesujtani erkölcsileg megsemmisíteni és ezt hónapokon át bíróság és nyilvánosság előtt periraktalni ugy látszik könnyű, mert a midőn arra kerül, hogy az elmondottak be is igazoltassanak és a bűnös elvegye méltó büntetését a pár szóval: téves információ alapján írta a m i t i r t a m, b o c s a n a t o t k é r e k e l van intézve minden, előttem érthetetlen.

Ha a törvény volnék kikeresném a »t é v e s e n i n f o r m á l ó t« a becsülletes emberek a lappaugó és örök sötétségben bnyató férgzeit és iteletemmel azokat sujtanám a földporra.

Keressük az igazságot s ne a szenzációit, csak ekkor feleltünk meg a szabadsajtó munkásai igaz hivatásának.

Márczius »I d u s a«!

A midőn e két szót látjuk leírva s lágyan csengő hangját halljuk szívünk nagyot dobban.

Nemesak a iermészet rázza le magával e napnak közeledtére a tél jégkérget s hinti be a kietlen térségeket illatozó himes virágokkal, hanem maga az ember is megkönynyebbültén érzi magát.

A tavasz előhírnöke a szabadság előhírnöke is.

A magyar nemzet millióinak szívében az e naphoz fűződő emlékek, nemzeti ünnepe avatták M a r c z i u s i d u s a t.

E het első napján zengett halálaimat a szabad magyar nemzet apraja nagyja a magyarok istenéhez, a ki visszaadta — bár véres küzdelemlök aran — önmagának a sokat küzdőt, sokat szenvedett nemzetet.

Egy év választ el attól a naptól, melyen öt éve lesz annak, hogy az ezereves multját megünnepelt magyar nemzet ismét visszavivta ezereves alkotmányát.

Egy évünk van az előkészületekre, imponásan megülhetni azt a napot, melyen apaink fegyvert fogva életüket, vérüket áldozták te éretté szent szabadság.

Ne muljon egy percz se tétlenül, készüljünk e nagy napra mely ezereves itt felünk ünnepe után a legméltóbb arra, hogy maradandóvá tegyük azt.

Föl a munkára, multunk legyen vezérünk. **Virgula.**

KÖZGAZDASÁG.

A természet kincse.

Magyarország a szélsőségek a legtrikább ellentetek orszaga. Valóban ez ország oly gazdag meg részben fölhasználatlanul heverő t e r m é s z e t i adományokban melyben az arany kalaszkok az arany ércekkel s a tokaji bor aranyával hármass szövetségét költék; az ország egyuttal a legerőteljesebb gyógyforrások arany főnye s dicsekszik oly keserűvízzel a milyen különben az egész föld kereségén nem fordul elő. Kiváloan a *Ferencz József keserűvízforrás* az, mely az utolsó évtizedek óta az orvosi világ növekedő ifjelmét magára vona, és immár évenként 1.050.000 palackban küldik szét.

Ezen, Ö Felsege a király után elnevezett forrás vegyi vizsgálatát az oídó és élvezhető kömlyen emészthető s a vizek izét javító alkalmatlanságok oly szerencsés összeretélet mutatják (1000 részben 479 sulfat, 1.7 chlormagnesia és vasoxyd, 4.1 szénsavas natron és szénsav), hogy ez jelenleg a gyógykincsek értékes részeként elismert ásványvíz virágzó világitar agat képez.

Egyeb keserűvízforrások vegyelemzésével való összehasonlítások a *Ferencz József keserűvíz* alkalmazásának sokszerű előnyeit aonnal f l ismerhetővé teszik a melyből ezenkívül a kívánt hatás elérésére a több keserűvízekből használt adagnak a csak fele része szükségeltetik.

A budai hegység, melynek szőlőkkel borított dől lejtőjén a *Ferencz József forrás természetes keserű medencéi* és huszezer négyszögöl terjedelmű, a legközelebbesen berendezett telepei tekszenek, mar a rómaiak idejében is szabályszerűleg telepítve volt. Azonban bármennyit is fedeztek fel, építettek és akottak a római legiók, a nagy kincs mellett, mely ezen réteg alatt rejtve volt, észrevetlenül haladtak el. A hunnok és avarok itt ütöttek föl sátraikat, Matyás király innen parancsolt egy fel világitásnak, a törökök itt tartózkodtak s mint emleket a budai hévtürodoket hagyta reánk, sőt még a szabadságharc is ötven év előtt pirosra festé itt a mezőket, a nélkül, hogy a földalatti kincs fel lett volna használat.

Csak az utolsó három évtized haladásának köszönhető, hogy a *Ferencz József forrás* gyógyhatásos vize hozzáférhetővé tétet. Ez idő alatt a *Ferencz József keserűvíz* tiz aranyéremmel lett kitétetve, és legutóbb a hasonló vizek közül egyedüli, a Nagy Milleni-

umi Éremmel, ép úgy Ö Felségének ez alkalomból adományozott legmagasabb kitüntetéssel tiszteltetett meg.

Mily bajban szenvedő fordul a *Ferencz József keserűvíz* természetesi gyógyerejéhez? Óriási tömege ez a dolgozó emberiségnek melynek visszas, reakényszeített életmódja folytán az emélgésben, a legfontosabb szervekben érzett ravarok miatt panaszra van oka. De azok a szegény gazdagok is, a kik az asztal örömeiből nagyon sokat élveztek, s a kiket ezért elhijasodás fenyeget, mindig a biztos, a bélürüléseket hatványozó *Ferencz József keserűvízhez* menekülnek.

Bármilyen különbözők is a szenvedések, melyekkel a természet az embert meglátogatja: kevés megbetegedésre alkotott olyan könnyű gyógyeszközt, mint a melyet a *Ferencz József asványvíz* képez, mely általános kedveltsége miatt most már mindenütt, még távoli világ-részekben is, könnyen megszerezhető.

Debreczeni piaczi árak.

A f. hó márcz. 15-16-iki debreczeni hetivásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség. Gabona árak: Buza 7.70. 7.65. 7.60 Kétszeres 6.30 6.25 6.20 Rozs 5.70 5.65 5.60 Árpa 4.70 4.65 4.60 Zab 5.70 5.60 5.50 Tengeri 3.70 3.65 3.60 Burgonya 1.20 Ló felhajtott 900, aladatott 630. Marha felhajtott 850 eladatott 420. Sertésvásár: sertés felhajtott 980 eladatott 830. 6 hónapostól 1 évig sovány 40—50 frt. 1 évestől 1 1/2 évig sovány 50—65 frt. 1 1/2 évtől 2 évig sovány 65—90 frt. Öreg sovány 90—100 frt. Kövér 100 kilója 50 frtől 55-ig. Szalonna és haj 100 kiló ó szalona 56.—58 früg. 100 kiló haj 60.—61 frt. Husarak; 1 kiló marha hus 40 42, 44, 52, 54—56 és sertésbus 52—8 kr, borjúhus 56 kr, Tüzfia 4 kbm.tölgyfa 12 fr, bükkfa 13 frt, nyárfa 7.50, felvágás 2 frt, ellászállítás 1 frt 20 kr. Napszámárak. Ferfi ellátással 40—50 kr, ellátás nélkül 80—90 frt.

Budapesti gabonatözsde.

márcz. 17

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	7.70	80	8.25—8.30
"	77	7.75	81	8.30—8.35
"	78	7.95	82	8.30—8.35
Tiszavidéki	79	8.15	80	8.50—8.55
"	78	8.00	81	8.50—8.55
"	79	8.15	82	8.55—8.60
Pestvidéki	76	7.95	80	8.30—8.35
"	77	8.10	81	8.30—8.35
"	78	8.15	82	8.35—8.40
Fehérmegyei	79	8.15	82	8.25—8.30
"	78	8.25	81	8.30—8.35
"	77	8.05	80	8.30—8.35
Bácskai	77	7.90—7.95	81	8.25—8.30
"	78	8.05—8.10	82	8.30—8.35
"	79	8.05—8.10	82	8.30—8.35
Észak magy	76	—	80	—
"	77	—	81	—
"	78	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70—72	6.0 6.55
" másodrendű	"	6.45 6.50
Árpa takarmánynak	" 60—62	4.50 4.75
" égetni való	" 62—64	5.50 6.—
" serföldzei	" 64—66	6.50 8.—
Zab	uj 39—41	3.95 6.30
Tengeri bánsági	uj	3.65 3.70
" más nemű	"	3.50 3.60
"	"	3.40 3.50
Repeze bánsági	"	—

Sertésvásár.

márcz. 17.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon feüli sulyban) 53—54— krajezárig, közép (páronkint 220—260 kilogramm sulyban) 52—53 krajezárig. Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 50—51 kraje árig.

Sertéslétszám: 1897. évi márcz. 15-ik napján volt készlet 13.450 darab, 1897 márcz.

hónap 15-én felhajtott 1039 drb, 1897 márcz. hónap 16-ik napján elszállított 771 drb, 1897 márczius hónap 16-ik napjára maradt készletben 13721 drb. A hizott sertés üzlet-irányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár. A ferenczvárosi petroleum rakodónál levő székesfővárosi konzum sertésvásár jelentése márcz. 16-éról: Erkezett: 549 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 266 drb. vidékre 32 drb, elszállítatlan maradt 420 drb. — Na a piárak: 250—280 klg. sulyban 53—54 kr. 300—380 klg. sulyban — kr malaczkok — kr. különfelek 120—180 klg sulyban 51 1/2—52 1/2 kr.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen sajtó fordítása —
(Folytatás.)

— Ugy is jól van, akkor feleljen a következőkre:

— Honnét került ez a börtök ide s mit tartalmaz? És ekkor Barnes az említett dobozt oda tartotta a Mitchel szeméi elé, ki megzavarodott.

— Néhány drágakő van benne, mondta mégis végül.

— Drága kövek? Azt magamtól is gondoltam, megtekinthetem őket?

— Az én beleegyezésemmel nem.

— Akkor anélkül is, és egy gyors mozdulattal már kinyitotta a ládacsakát az asztalon. Fekete atasszal volt bélével s ép oly drága kövek voltak benne, mint a melynekhez hasonlók a meggyilkolt zsebében talált jegyzéken voltak összeírva. És mi még fontosabb volt, egy papír volt mellette, melyben Barnes ugyanazon jegyzéknek és leírásnak a mását vélte felismerni, amelynek eredetije a saját zsebében volt. Mégis nagyon elbámult hogy Mitchel, bárha nem akarta neki a köveket megmutatni, mégis nem szegült ellen vizsgálódásának, hanem nyugodtan ül a karos székben es egész kedélyesen nézte a jelenetet.

— Mr. Mitchel, kérdezte Barnes, hát miért nem akarta nekem megmutatni ennek a ládacsakának a tartalmát?

— Idegennek előtt sohasem mutogatom szívesen a köveimet; helytelen az embereket kísértésbe hozni.

— Ez illetlenség uram! Hogy értette ön ezt?

— Csupán annyit akartam mondani, hogy én egész életemen bizonyos alapelveket követtem. Ez is egy közülök! És bárha az ön becsületességében a legkevésbé sem kétkedem s ön mégis idegen előltem, tehát ön sem lehet előttem kivétel.

— Fagyos vakmerősége ezuttal a csapdából nem fogja kimenteni. Mert ezek a lopott kövek.

— Ej, valóban? Már ezt is felfedezte, mint a tolvajt, akit mindjárt felismert, egyszerűen csakhogy reátekintett?

— Mitchel most ismét azon a szarkasztikus hangon beszélt, melylyel a detektivet már annyiszor f-lingerelte.

— Ne gyerekeskedjen kérem, mondta Barnes komolyan. Nalam van a lopott kövek jegyzéke Evvel a szekrényvel s tartalmával ép megegyezik a jegyzékem, sőt mi több ez a jegyzék is, mit a ládacsakában találtam a másolatát az én jegyzékemnek?

— Ugy? No végre valahára tehát eljutottunk a kézzel fogható bizonyítékokhoz s elhagyhatjuk a feltevések mezejét, mondta Mitchel látható érdeklődéssel előbbre hajolva.

Jól értettem meg önt? Hogy tulajdonában van a lopott kövek jegyzék s hogy ez a papír is itt csak másolata annak? És hogy ez a leírás épen illik a kövekre és a szekrényre is? Nemde így mondotta?

— Igen, szoról-szóra így. S az ön bámulatos találékonysága talán képes lesz meg-

magyarázni előttem ezt a különös hasonlatosságot?

— Ön nagyon igazságtalan irányomban miszter Barnes. Én nem szoktam meséket költöni; és ép ez a különbség köztem s ama gonosztévők közt, akikkel ön idáig bajoskodott. Ezek a szegény ördögök, ha bünbe estek mindig egész hosszú sorozat hazugág árán akarnak menekülni. Ellenben én ezt a szabályt követek: Vagy tagadd meg minden kérdésre a választ vagy felelj az igazsághoz megfelelőleg. Es ez esetben előttem is több pont ép oly rejtélyes, mint ön előtt, úgy hogy ezt kimagyarázni még csak meg sem kíséreltem. Egyik ezek közül az, hogy miként jutott ön, az én drága köveim jegyzékéhez? Mert ezek a kövek az enyéim, erről biztosíthatom önt.

— Hol itt a jegyzék, felelte a detektív, előhuzva azt és összehasonlítva a másikkal. Istenemre! ez ugyanaz a kézírás!

— Ez valóban érdekes, mutassa csak, felelte Mitchel, felállván, körülmenve az asztalon, keresztül pillantott a Barnes vállain. Amint látja, nem kérem, hogy adja ide a papírost; még azt hihe'né, hogy megakarom semmisíteni, amely szókra Barnes mindkét papírost szó nélkül átnyujtotta neki. Mitchel meghajolva átvette a két jegyzéket féle s visszatért a helyére, ahonnét gondosan megvizsgálván azokat, ismét visszanyujtotta azokat Barnesnek.

— Valóban megegyezem Önnel, a kézírás egy és ugyanaz, mondotta. Mire következtet ebből?

— Mire következtetek? — Uram! Én a lopott ékkövek ezen jegyzékét a Mitchel Róza egyik ruhájában találtam.

— Mit? Csak talán nem azt akarja mondani, hogy ez az asszony azonos avval a hölgygel, akinek eloptak az ékköveit? Az a természetes elbámulás, mely a Mitchel arcán tükröződött, még Barnes is kizozta kissé a sodrából, mert ha Mitchelnek erről nem volt tudomása, akkor még megmagyarázhatatlanabb a rejtély.

— Tehát most meg azt akarja bebizonyítani, hogy ön ezt nem tudta?

— Hát honnét tudtam volna?

Rövid ideig mindketten elhallgattak a kérdés után s gondolkoztak a helyzet felett.

— Mr. Mitchel, mondta végül Barnes hidegen, sajnálatom, de kenyszerítve érzem magam, hogy Önt elfogjam.

— És milyen vad alapján?

— Azon vad alapján, hogy Ön drágaköveket lopott s talán Mitchel Rózát is meggyilkolta.

— És olyan sietősen leakar tartóztatni?

— Miért kérdezi?

— Most szívesen kérdeznék még öntől pár kérdést, ha ugyan annyi időt engedne reá.

— Jól van tehát! Csak kérdezzen.

Először: A tolvajlast egy robogó vasuti kocsin követték el. Mint képzei tehát, hogy azt elkövezték, hisz az utasokat mind átvizsgáltatta? Barnesnek már megvolt a határozott feltevése efelett is, csakhogy nem akarta megmondani. Mégis úgy akarta mutatni, mintha volna még más iránypontja is a kutatásban, hogy lassú, miként fogadja Mitchel, e legujabb feltevést.

— Igen helyes! Mindenkit kikutattunk és nem találunk semmit. Vegyük fel azért a következő esetet. Ez a Thauré Mitchel Rózával egy kocsiában volt. Midőn a vonat New-Havenbe megerkezett, az ékszertáskácskat az ön szakaszába az ablakon benyujthatta önnnek abban a hitben, hogy csak az ő kocsijában fogjak megvizsgálni az utasokat. Es miután megvizsgáltak Stamfordnál leszállott a vonalból. Es ekkor miért ne vehetett volna ismét az ön ablakához, hol a táskát öntől újra átvette?

— Hisz ebben az esetben czimborájává lettem volna; de ön téved, mert epenséggel nem ismerem azt az embert.

— Mégis midőn Miss Dora bemutatta önnnek, ön azt mondta, hogy már találkoztak.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

1896. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 15 p.
Budapest—Nagyvárad-felé	délután	12 ó. 36 p.
"	délután	3 ó. 48 p.
"	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé)	délután	3 ó. 48 p.
"	minden kedden déli	12 ó. p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
"	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	8 ó. 25 d.
Miskolcz-Kassa felé)	reggel	5 ó. 30 d.
Miskolcz—Kassa felé)	este	8 ó. 10 p.
Szerencs—S.-A.-U—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-BöszörményB.-Szl-M felé máv-ról reggel		5 ó. 28 p.
"	vásártérről	5 ó. 51 p.
"	máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
"	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel		4 ó. 32 p.
"	vásártérről	5 ó. 15 p.
Ohat—Köcs—Polgár felé máv-ról d. u.		4 ó. 16 p.
"	vásártérről d. u.	4 ó. 32 p.
Derecske—Nagy-Léta felé	8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 67 p.

Debreczenbe érkezik.

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
"	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
"	reggel	2 ó. 40 p.
N.-Várad-Pi-Ladány	reggel	5 ó. 12 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
"	délután	12 ó. 16 p.
"	este	10 ó. 16 p.
Csak P.-Ladányról	reggel	7 ó. 40 p.
Csak Szatmárról	este	6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől)	reggel	8 ó. 37 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől)	este	7 ó. 50 p.
B.-Szl-M.—H.-Böször felé vásártérről reggel		8 ó. 09 p.
"	máv-ra	8 ó. 17 p.
"	vásártérről	este 6 ó. 40 p.
"	máv-ra	este 6 ó. 49 p.
F.-Abony felől vásártérről délután		5 ó. 23 p.
"	máv-höz	5 ó. 32 p.
Ohat—Köcs—Polgár	vásártérről reggel	7 ó. 50 p.
"	m. á. v. hoz	8 ó. — p.
Derecske—Nagy-Léta felől r	7 ó. 25 p. d. u.	3 ó. 18 p.
az este	7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.
az éjjel	2 ó. 40 p. Személy-vonat este	7 ó. 05 p.
az	2 ó. 40 p. sz. v. (Püspökladányig gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p.

Budapestre érkezik:

reggel 8 ó. 40 p. p.-kor ind. gy. v. délután	10 ó. 5 p.
déli 12 ó. 36 p. sz. v. este	8 ó. 10 p.
este 10 ó. 31 p. reggel	5 ó. 15 p.

- ¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen kocsit Miskolczon át Budapestre.
³⁾ Közvetlen kocsit Bp-tről Miskolczonát.

Csokonai részvényeket
 olcsón ajánl
Löfkovics Arthur.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölés-ként alkalmaztatik kőszvény-nél, csúznál, tagzsugattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szor, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbörtökű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szőlők, ROUOLSTADT.

Egy bolt

a főpiacon, igen élénk helyen
 mindenféle cikkre alkalmas
 esetleg az áruval együtt eladó
 vagy több évre áru nélkül is
 bérbe kiadó.

Czím a kiadó hivatalban.

Használt kubikos kordé jó-
 karban esetleg szerszámmal
 vagy anélkül megvételre ke-
 restetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Biedermann-palota főpiacz 2138. sz.

Alapított a helybeli piacon 1886-ban.

Steiner József

férfi és gyermek ruhák verseny csarnoka.

Van szerencsem a n. é. közönséggel tudatni, hogy 11 év óta fenn-
 álló bizományi raktárt visszaadtam és az üzletet saját számlámra tovább
 vezetem, 14 napig időztem Budapesten, Bécsben és Prosznitzban, a
 hol a legelső czégekkel léptem összeköttetésbe.

18 láda a legszebb áruból már meg is érkezett

és abban a kellemes helyzetben vagyok, miszerint

férfi és gyermek ruhákat oly olcsón adhatok,

hogy szinte bámulatos és a mellett nagyon finom kiállításban, jó brünni
 szövettel szolgálhatok.

Tessék róla meggyőződni!

Tisztelettel

STEINER JÓZSEF

Férfi öltöny gyapjuszövetből 6
 frttól egészen 30 frtig.Gyermeköltöny jó szövetből 2 frt
 25 krtól 15 frtig.

Aranka mentes luczerna és lóhere.

A tavaszi idény beálltával a n. é. gazda közönségnek :
**répa magot, aranka mentes valódi fran-
 czia luczerna magot, lóhere és angol
 perje fűmagot**

a m. kir. magvizsgáló állomás által olomzárolt 5. és 10 kilós
 zsákokban,

továbbá mindenféle

konyhakerti és virágmagvakat
 a legolcsóbb napi árakon ajánl

Ganofszy Lajos

fűszer, festék, anyag és magáru kereskedő

DEBRECZENBEN, Kossuth-utca elején.

Saját készítményü

olajban tört és por festékeket
 Szobapadló fénymáz és lackot.

Valamint

valódi angol kocsit lack, Kopát, Damár, Vas és bőrlack,
 továbbá arany, ezüst és színes bronzot ugy
 porban, mint folyadékban.

Mindenféle festő ecsetek gyári árban.

Tisztán kezelt fűszereket, teát és rumot, Rizike
 gombát, ssajtot és sonkát.

Saját termésü 1880. évi érmelléki bakar bor.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.

Versenyszöveit férfi nadrág fri 1.75-től 9 frtig.

Adria tekele camgérn öltöny 10 forintól 36 frtig.

Olajban tört festékek.

Francia muskotály és olasz almák.